

Verslag

Eerste buurtbijeenkomst Duurzaam Kleverpark

Inleiding

Op 9 april 2025 vond de eerste 'buurtbijeenkomst' plaats van het nieuw gestarte initiatief "[Duurzaam Kleverpark](#)".

Doel:

Het belangrijkste doel van de bijeenkomst was om ons voor te stellen, kennis te maken met de medebewoners, de missie, visie, strategie te presenteren en deze te laten valideren en aanvullen. Als initiatiefnemers wilden wij (Hans, Christiaan, Thierry, Arjan en Dimitry) weten of we op het juiste spoor zitten, en of er draagvlak is voor ons initiatief.

Daarnaast hoopten we met de bijeenkomst de community te versterken en meer mensen te werven om bij te dragen. Wat ons betreft zijn beide doelen bereikt!

Verloop:

De bijeenkomst vond plaats in het atrium van het Spaarne College, en startte na de koffie en thee met een plenair deel waarin de doelstellingen, missie en visie voor de verduurzaming van de wijk werden toegelicht aan de geïnteresseerde buurtbewoners. Na deze gezamenlijke sessie splitsten de aanwezigen zich op in vijf thematische werkgroepen.

Tijdens de introductie werden verschillende opties voor de verduurzaming van de wijk besproken, waaronder de mogelijkheid voor een warmtenet. Er werd bijzondere aandacht besteed aan de uitdagingen voor monumentale panden en rijksmonumenten in de buurt, die specifieke verduurzamingsoplossingen vereisen. Daarnaast werd de bredere context van klimaatverandering en de impact hiervan op de wijk besproken.

De gemeente Haarlem gaf een toelichting over de kenmerken van de wijk, de verduurzamingsplannen van de gemeente, en de wijze waarop de gemeente met het duurzaamheidsinitiatief wil samenwerken.

Er is veel informatie te vinden op: <https://haarlem.nl/duurzaam>

Missie van Duurzaam Kleverpark

De kernmissie van het initiatief werd omschreven als het bevorderen en versnellen van de verduurzaming van Het Kleverpark.

Tijdens de bijeenkomst werden vragen opgeworpen over de beschikbare middelen voor het realiseren van de verduurzamingsdoelen. Naast energietransitie werden ook andere duurzaamheidsthema's aangestipt, zoals:

- Klimaatbestendigheid van de wijk
- Duurzame mobiliteit
- Waterhuishouding en vergroening

Visie voor de toekomst

De lange termijnvisie van de initiatiefnemers is dat de Kleverparkbuurt transformeert tot een toekomstbestendige, energie-efficiënte, groene en klimaatbestendige wijk, waarin alle bewoners mee kunnen doen, en zich thuis voelen. De visie werd aangevuld met verschillende kernpunten:

- Het streven naar een energie-positieve wijk, waar meer duurzame energie wordt opgewekt dan verbruikt
- Het opstellen van een realistische tijdshorizon voor het behalen van de verduurzamingsdoelen
- Het waarborgen van betaalbaarheid van de energietransitie en het voorkomen van energiearmoede
- Het creëren van een inclusief programma waarbij alle wijkbewoners kunnen participeren, ongeacht hun financiële of sociale situatie

Thematafels

Na het plenaire gedeelte gingen we uiteen om in twee rondes met elkaar het gesprek aan te gaan langs vijf 'thematafels'. Dit waren:

- Warmtepompen en isolatie
- Opslag en opwek
- Duurzaam Kleverpark - hoe ziet dat eruit?
- Diverse thema's

- Communicatie

Verslag Tafel ‘Warmtepompen + Isolatie’

Tafelheer: Dimitry

Kennisdeling en informatievoorziening

Deelnemers benadrukten het belang van kennisuitwisseling. Er is behoefte aan laagdrempelige, begrijpelijke informatie over verduurzamingsmogelijkheden, beschikbare subsidies en verschillende loketten voor ondersteuning. Voor bewoners met concrete plannen is gerichte informatie nodig over de plaatsing van warmtepompen en isolatiematerialen.

Collectieve aanpak

Verskillende collectieve oplossingen werden voorgesteld, waaronder:

- Het gezamenlijk inkopen van warmtepompen en isolatiematerialen
- Het onderzoeken van mogelijkheden voor een collectieve warmtepomp-installatie voor meerdere huizen
- Het koppelen van verschillende warmtesystemen voor verhoogde efficiëntie

Technische uitdagingen en oplossingen

De groep identificeerde meerdere technische aandachtspunten:

- De combinatie van warmtepomp met warmwatervoorziening vraagt specifieke aandacht
- Ventilatie is een cruciaal onderdeel van een goed geïsoleerde woning, waarbij WTW-systemen (warmteterugwinning) effectief maar kostbaar zijn
- Geluidoverlast door warmtepompen moet worden beperkt, met speciale aandacht voor plaatsing en impact op burens

Uitdagingen voor specifieke woningtypen

De verduurzaming van oudere woningen (bouwjaar rond 1920) en monumentale panden brengt bijzondere uitdagingen met zich mee. Specifiek werden genoemd:

- Complexiteit bij het isoleren van voorgevels en monumentale elementen
- Noodzaak voor aangepaste oplossingen bij karakteristieke woningen
- Behoeftte aan passende isolatiemethoden die de historische waarde respecteren

Succes

De groep definieerde verschillende succesindicatoren:

- Het bereiken van optimaal geïsoleerde woningen
- Duidelijkheid over wat technisch mogelijk is in elke specifieke woning
- Een collectief participatiepercentage van minstens 50% in de buurt
- Een situatie waarin alle huizen energiepositief zijn

Stappenplan voor implementatie

Voor een succesvolle transitie naar duurzame verwarming stelde de groep de volgende stappen voor:

1. Ontwikkeling van een individueel plan per woning, rekening houdend met specifieke kenmerken en mogelijkheden
2. Opstellen van een isolatieplan met aandacht voor standaarden en U-waarden
3. Onderzoek naar bio-based isolatiematerialen en hun toepassingsmogelijkheden
4. Identificatie van logische momenten voor isolatie, mogelijk gekoppeld aan renovaties
5. Aandacht voor afvalverwerking tijdens het verduurzamingsproces

Verslag Tafel 'Opwek en Opslag'

Tafelheer: Arjan

Wat zouden we kunnen doen?

- Gedrag beïnvloeden dmv voorlichting; bvb Airco vs Warmtepomp (koel-isolatie)
- Informatie delen (site?) **Netcongestie** en piekbelasting (effect/tips voor bewoners)
- Meer informatie tav batterijen (thuisaccu)
- Auto opladen (wat mag/mag niet tav kabel over trottoir)
- Meer info tav Kosten PV/Opslag en terugverdientijd
- Voorlichting thuisbatterij (= issue voor congestie geen oplossing)
- PVT collectief inkopen (offerte opvragen)
- Windmolen?
- Informatie over auto als batterij
- Informatie over elektrisch verwarmen
- Buurt batterij

Off-topic

- Wateropslag/Klimaatbestendigheid wijk

- Succesverhalen andere bewoners ophalen en delen
- Liander huisjes (waar?)
- Geothermie (noot: hier wordt bodemenergie bedoeld) in openbare grond (bvb achter huizen Tetterode straat)

Wanneer is het een succes?

- Netcongestie hanteerbaar
- Als er collectieve oplossingen worden gevonden

Eerste stappen

- Meer informatie over Ramplaan (Zonnewarmte.nl)
- Duurzaamheidsscan algemeen door Energiecoach (keukentafelgesprek)
- Kennis community opzetten/verspreiden

Wat heb je nodig?

- Informatie over vergunningplicht Zonnepanelen

Verslag Tafel Duurzaam Kleverpark - Hoe ziet dat eruit?

Tafelheer: Hans

Deze tafel heeft een visionaire insteek en hoeft niet direct tot concrete doelen te leiden. Het is bedoeld om alternatieve geluiden op te halen en ideeën die men wellicht niet direct associeert met duurzaamheid in strikte zin.

Wat zouden we kunnen doen?

- Balans
- Solidariteit, sociaal
- Rechtvaardigheid
- Fijne wijk om te wonen
- Buurtborrels
- Resilient wijk
- Vergroening - boomspiegels
- Actie > Cohesie
- Sedum, regenton

- Community building
- Huurders doen mee
- Oprichten van een energie solidariteitsfonds om elkaar te steunen in de transitie

Wanneer is het een succes?

Dit onderwerp gaat over ideeën en een succes meting is minder relevant.
Er kan per onderwerp een 0-meting worden gedaan.

Logische eerste stappen

Een eerste stap kan bestaan uit het concreter maken van een idee (zoals het fonds) door een enquête houden over de onderwerpen.

Wat heb je nodig?

In eerste instantie mensen die de ideeën concreter maken, verder uitwerken en een enquête opstellen.

Verslag Tafel 'Diverse Thema's'

Tafelheer: Thierry

Wat zouden we kunnen doen?

- Vergroening openbare ruimte en daken
- Monumenten en oudere huizen (rond 1910) verduurzamen (wat zijn de mogelijkheden?)
- Ook woningbouwverenigingen actief in Kleverpark betrekken (niet alleen koop- maar ook huurhuizen meenemen)
- Deelmobiliteit tussen particulieren in Kleverpark bevorderen
- Regenwater opvangen: collectief en individueel (regentonnen)
- Mogelijkheden geothermie?
- Klimaatburgemeester Kleverpark (ideeën genereren)
- Transparantie voor ondernemers over verduurzaming/vergroening

Wanneer is het een succes?

Randvoorwaarden

- Toegankelijke, begrijpelijke informatie, laagdrempelig (via website, socials, mail, nieuwsbrieven – denk ook aan ouderen)
- Kosten goed in beeld brengen, niet iedereen heeft budget voor expertise/maatregelen (samenwerking gemeente Haarlem?)

- Klein beginnen, zichtbare resultaten

Vergroening

- Meer boomspiegels adopteren
- Meer groene daken (b.v. op huizen, bedrijfspanden/nutsvoorzieningen waar bewoners op uit kijken vanuit flats/bovenwoningen)

Oudere huizen/monumenten

- Betaalbare maatregelen verduurzaming implementeren
- Mijlpalen vieren, bijvoorbeeld: "eerste 10 huizen van dit type hebben deze maatregelen genomen!"

Regenwateropvang

- Installatie/aanschaf collectieve en individuele regentonnen (groepsinkoop)

Deelmobiliteit

- Divers aanbod creëren van auto's/voertuigen voor deelgebruik
- Gereserveerde parkeerplaatsen hiervoor maken
- Vervolgens een aantal algemene parkeerplaatsen opheffen (wegens minder individuele auto's in de buurt)
- Vrijgekomen ruimte gebruiken voor groen op straat, speeltuinen etc.

Eerste stappen

Vergroening

- Mogelijkheden op een rijtje zetten
- Goede voorbeelden laten zien (+ voorwaarden, kosten etc.)

Verduurzaming monumenten en oudere huizen (ca. 1900)

- Informatie verzamelen over typen huizen
- Experts vinden (non-profit en/of met subsidie?)
- Inventarisatie maken tot op huisniveau (met huisbezoeken?)
- Met experts kijken naar mogelijke maatregelen

Deelmobiliteit

- Belangstelling vraag/aanbod inventariseren

- Voorlichting aan belangstellenden met voorbeelden van werkende concepten deelmobiliteit

Regenwateropvang

- Belangstelling hiervoor inventariseren (zowel collectief als individueel)

Wat heb je nodig? (niet expliciet besproken – impliciet uit bespreking)

- Informatie via website: goede voorbeelden (uit Haarlem of andere plaatsen)
- Contactpersonen die kunnen helpen bij info verzamelen/toelichten
- Budget, subsidies voor expertise en kennisuitwisseling (ook b.v. studenten inzetten voor studieonderzoeken via MBO/HBO/WO – denk aan inventarisaties oude huizen)

Verslag Tafel 'Communicatie'

Tafelheer: Christiaan

Wat zouden we kunnen doen?

- Lekker bezig al met communicatie! (compliment)
- Inzicht in je voortgang verduurzaming: nulmeting en monitoring
- Mijlpalen communiceren
- Kijken in andere wijken, en bij burens
- Bij de basisscholen langs
- Helpen duiden of een bedrijf dat langs de deuren gaat te vertrouwen is
- Advies over betrouwbare bedrijven
- Nieuwe bewoners in de wijk gelijk binden (via funda, makelaars of gemeente)
- Krantje maken en in de bus doen: niet iedereen zit op de socials
- Overzicht geven van goede voorbeelden ('best practices') in de wijk
- Groene button

Wanneer is het een succes? - randvoorwaarden

- Maak het toegankelijk en laagdrempelig: let op taalgebruik. 'Stakeholders' bijvoorbeeld, is voor gewone buurtbewoners een lastig woord.
- Rekening houden met leeftijd: niet iedereen zit op de socials / internet
- Niet alleen tekst, maar ook beeld

Wanneer is het een succes?

- Als het initiatief goed bekend is: iedereen in de wijk moet ons weten te vinden
- Verhalen vertellen - storytelling

- Als de bewoners zichzelf kunnen helpen
 - concrete handvatten
- Als iedereen mee kan doen

Eerste stappen

- Zorg dat we goed zichtbaar zijn op de diverse kanalen, en dat die actief onderhouden worden:
 - Socials
 - Nextdoor
 - Website
 - E-mail-nieuwsbrief ook belangrijk voor de oudere doelgroep
- Zorg ook voor een fysieke aanwezigheid
 - Bij de Kleverpark koffie
 - Biomarkt Kweektuinen
- Verbinden met het wijkplatform Kleverpark
- Presenteer je bij Kleverpark aan tafel
- Succesverhalen presenteren
- Betrek de winkeliers: Odin, Toff
- Verbind je met de vereniging Eigen huis
- Organiseer een 'Dag van duurzaam Kleverpark'
- Organiseer straatbijeenkomsten
- Zet een forum op

Wat heb je nodig?

- Website die actief blijft
- Ambassadeurs voor alle groepen
- Ambassadeurs in elke straat